

EDINOST

Izšla, izvenredni poudarek, vsak dan zjutraj.
Avtorica R. 20, I. nadstropje. Dopolni
izšla se ne sprejemajo, razpoložljivi su na
4. etaji Gerbec. — Lastnik: Edinost, 16
znanja na mesec L. 7., 3 mesece L. 19.
da izvenredno mesečno 4 lire več. — Telefon
in uprava R. 11-37.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent.
osmrtnice zabavne, poslanice in vabila po L. 1., oglasi denarnih zavodov
po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi
naravnosti in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv.
Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-37.

V imenu prave civilizacije!

Dr. Vojislav Janić, minister ver v Ju-
goslaviji je izdal sledečo naredbo:

Na praznik sv. Cirila in Metoda 24.
maja in Vidovdan 28. junija pripadniki mu-
slimske vere niso dolžni vršiti kakor koli
po čimjahi (turških cerkvah), ampak
morajo le zapreti trgovine ter ne
posiljati ta dan otrok v šole. Isto velja
tudi za razne spominke dni na blagopo-
krojnega kralja Petra Osvoboditelja, ker
muslimani ne morejo držati zadušnic za
pripadnika nemuslimanske vere.

Na državni praznik 1. decembra, dan
ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev,
naj muslimani proslavijo to v krajevni
džamiji: 1. s čitanjem enega mesta iz ko-
rana; 2) najstarejši predstavnik islama v
kraju naj ima govor o potrebi sloge in ljub-
ljavi istokrvnih bratov Srbov, Hrvatov in
Slovencev in drugih njihovih sožupanov
in o njihovi skupni dolžnosti na delu za
veličino in napredek kraljevine Srbov, Hr-
vatev in Slovencev; in 3) vrši naj se mo-
litve za dolgo življenje in srečo Nj. V.
kralja in Nj. V. kraljice ter njune vzvišene
hiše in srečo in napredek vseh državljanov
kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v
slogi in ljubezni.

Za državni praznik rojstnega dne Nj. V.
kralja, kakor tudi na uradni proslavi roj-
stnega dne drugih članov vladarske hiše
določa naredba slično kakor gori navede-
no, posebno pa: najstarejši predstavnik
islama v kraju naj ima govor o vzvišenem
slavljenju in o predpisi in tradicijah is-
lama, ki izrecno nalagajo lojalnost in glo-
boko vdanost napram državnemu glavarju;
pri tem naj se naglašuje njegova obramba
in zaščita islama, tako da vsled tega mo-
rejo muslimani nemoteno vršiti svoje vzvi-
šene verske predpise; in 3) slično kakor v
gori navedeni tretji točki glede državnega
praznika dne 1. decembra kot dneva na-
rodnega ujedinjenja.

Poseben razlog je, da smo navedli to
naredbo jugoslovskega ministra ver.
Razlog je v dejstvu, da nas italijanski ter-
kadarkoli se mi pritožujemo radi postop-
panja z našo narodno manjšino v Italiji,
vsekdar in stereotipno zavrača, češ: glejte
le, kako brezobzirno postopa Jugoslavija
s svojimi drugorodnimi manjšinami! To ne
bi bil sicer nikakrj veljaven argument niti
v slučaju, da bi jugoslovska država res
ueveljavljala tako manjšinsko politiko, ka-
kor trdijo italijanska glasila. Da pa ni res,
za to nam je eklatanten dokaz ravno gori
navedena naredba ministra ver dr. Janića.
To pa še posebno zato, ker se tiče musli-
manske manjšine, sestavnega dela verske
skupnosti, ki je v zgodovini dolgih petih
stoletij pustošila srbsko zemljo, nečloveško
divjala proti srbskemu narodu in ga tiščala
v črni suznosti! Ta zgodovina je nepretr-
zna veriga najstrašnejšega mučenja, nad-
človeških žrtev in rek krvi, da bi bila

Politično nasilje na Koroškem

Nemci hočejo razveljaviti slovenske
kandidature

LJUBLJANA, 16. Nemške stranke, na-
cionalci, krščanski socialci in — socia-
listi, so izvršile te dni načrt, ki naj bi one-
močil, da pridejo v koroški deželni zbor
in v dunajski parlament zastopniki našega
naroda na Koroškem. Glavna volilna komi-
sija je razveljavila deželnozbornsko volilno
listo Slovenskega političnega društva in
nemški agitatorji širijo po vsej deželi
vest, da Slovenci ne kandidirajo ne v de-
želni ne v državni zbor.

Predgovodina tega nasilstva, ki naj bi
oropalo naše koroške rojake politično-par-
lamentarnih pravic ter zadušilo glas slo-
venske raje na tribunah, kjer bi jih mogla
slišati Evropa, je sledeča:

Slovensko politično društvo je vložilo
29. septembra svoje volilne predloge za
deželni in državni zbor. Pri kandidatski
listi za deželni zbor se je zgodila glede po-
pisov formalna napaka s tem, da se ni
upošteval sklep deželnega zbora, ki za-
hleva 100 dosedaj potrebnih 50 po-
pisov 160 predlagateljev, kakor na držav-
nozbornskih kandidatskih listah. Po zakonu
mora deželni vodja volitev stranke takoj
pozvati, da take formalne napake popra-
vijo. Koroški vodja volitev dr. Ratzer pa
tega ni storil. Čakal je marec do 9. okto-
bra in še-le ta dan zvečer je vrnil Sloven-
skemu političnemu društvu listo s pozivom,
da doprinese še 50 podpisov. Preko noči
so Slovenci nabrali potrebne podpise, toda
ker je bil drugi dan (10. oktober) koroški
deželni praznik (obletnica plebscita), se je
o naknadni vlogi razpravljalo šele 11.
oktobra. Nemški gospodje so bili mnenja,
da ne morejo ugotoviti, ali so v tako krat-
kem času nabrali podpise res podpisov vo-
lilcev in da se morajo o stvari šele uveriti.
S tem so zavlekli zadevo čez 12. oktober,
ki je bil zadnji dan za predložitev dopol-
nilnih list.

V seji 13. oktobra pa je 13-članska de-
želna volilna komisija (v kateri ni nobe-
nega Slovenca) z vsemi proti glasu čla-
nosodnika slovensko vlogo zavrnila, ako-
ravno so poprej socialisti in tudi krščanski
socialci nasim ljudem odkrito priznali, da
ni razloga za odklonitev!

Proti temu sklepu je član-sodnik vložil
rekurz na dunajsko vlado, ki se mora se-
daj odločiti, ali bo pomagala dovršiti na-
silje nad našim narodom.

Nemški nacionalci — in sem moramo
teti nele Velenemce, temveč ravnotako

sedaj politika osvete človeško več nego
razumljiva.

A kako govori gori navedena naredba
muslimanski verski manjšini! Naglašamo:
verski! Kajti muslimanska skupnost v Ju-
goslaviji — kakor islam sploh — ne te-
melji na nacionalnem ali političnem mo-
mentu, ampak na verskem. Pa tudi med-
narodno pravo razlikuje tri vrste manjšin:
plemenske, jezikovne in verske. Musli-
mani v Jugoslaviji so s tega stališča taka
verska manjšina. In ravno na to stran, ki
je v prvi vrsti občutljiva za muslimane,
kaže naredba skrajno tenkovestno obzir-
nost. Ne zahteva od njih pri vršenju dr-
žavlanskih dolžnosti prav ničesar, kar bi
jih moglo nemilo zadeti v njihovem ver-
skem čutu. Zahteva od njih le, naj bodo
lojalni državljani in naj širijo slovo in ljub-
lav z drugimi sožupanji! Le to zahteva,
izrecno pa naglašuje popolno svobodo mu-
slimanov na obrambi svoje vere.

To isto in nič drugega ne zahtevamo mi
Jugoslovani v Italiji za-se kot narodno in
jezikovno manjšino, ki ji — kakor že re-
čeno — mednarodno pravo daje pravico
do svobode in neovirane brambe svojega
obstanka! Ta naša pravica je neoporečna
tem bolj, ker se vršimo in hočemo vršiti
lojalno tudi v bodoče vse tiste dolžnosti
napram državi, ki jih Janićeva naredba
nalaga muslimanom v Jugoslaviji, in ker
je naša najiskrenejša želja, da bi mogli v
slogi in ljubavi živeti s sožupanji druge
narodnosti.

Naredba ministra Janića je dokument
prave civilizacije. Sklicujemo se nanjo in
zahtevamo, naj tudi naša država ne zagre-
njuje nam vršenja državlanskih dolžnosti
z ničemer kar more krvavo žaliti in raniti
naša čustva kot narodne manjšine!

Italijanski tisk nas vedno opozarja na
zgled iz Jugoslavije. Mi pa pravimo, naj
Italija te zgled manjšinske politike —
posemal! Naj v naši borbi za svoje pravice
kot narodne manjšine ne vidi nepoštenega
početja. To je krvava krivica. Zato so tista
večna podtikanja nepoštenih namenov na
naš račun v resnici nepoštena. Saj je na
zbiorovanju društva Dante Adighieri sam
minister Federzoni slovesno izjavil, da je
bramba svoje narodnosti ne le narodna
dolžnost, ampak tudi človečansko pravo
ter »da nimajo drugi nikakega poštenega
razloga, da bi videli v tem kakršen nevar
in sovražni načrt!«

Jugoslavija uči, minister Federzoni tudi!
Prva je sicer za naše razpalence nedo-
brodošla priča, ministru Federzonju pa bi
morali še ravno oni priznati veljavno in
avtoritativno besedo. Ko se muslimanom
v Jugoslaviji priznana pravica do svojega
verskega življenja, pa priznava ministrova
beseda tudi nam Jugoslovenom v Italiji
pravico do narodnega življenja. Zahtevamo
to življenje v imenu prave civilizacije!

krščanske socialce ter socialne demo-
krate — so menili, da bodo s svojim na-
silniškim činom zbegali naš narod ter
uprnostili ne le izvolitev slovenskih de-
želnozbornskih temveč tudi državnozborn-
skih kandidatov. Oni dobro vedo, da so po
številu narodnih slovenskih glasov zasigu-
rjeni v Slovincem najmanj 4 mandati v de-
želni zboru ter en mandat v dunajskem
parlamentu. Nemška špekulacija pa se ne
bo obnesla. Ogorčenje med koroškimi Slo-
vinci je ogromno in njihova odločnost je
še zrasla. V nedeljo so se po slovenskem
Korošanu vršili množični shodi, ki so
vsi sijajno potekali.

Slovinci bodo oddali svoje glasove 21.
oktobra za obe listi, ne le za državnozbor-
sko, temveč tudi za deželnozbornsko, glede
katere, kakor rečeno, rekurz že teče. Si-
gurni so uspeha.

Splošna stavka v Gornji Šleziji

Položaj se je poslabšal.

VARŠAVA, 16. Neko uradno obvestilo
pravi, da se je položaj v Gornji Šleziji ne-
koliko poslabšal. Med stavkujočimi pre-
vladuje vpliv komunistov. Na postaji se je
delo zopet začelo, železničarji so se razce-
pili. V nedeljo je bil promet skoro že nor-
malen. Stavkujoči železničarji so ustano-
vili novo združenje, ki uradno sicer ni ko-
munistično, ki pa je postavilo iste zahteve
kakor komunisti. Rudarji in delavci plav-
čev so večinoma pod vplivom komunistov,
zahtevajo zvišanje plač za 240% ter gro-
zijo v nasprotnem slučaju s sabotažo. Ko-
munisti si prizadevajo z vsemi močmi, da
bi dali gibanju, ki ima čisto gospodarsko
lice, političen značaj ter tako napravili
zmešnjavo v proizvodnji poljskega dela
Gornje Šlezije. Toda javni red ni bil moten,
kajti oblastvo je odločno ohranilo mir za
vsako ceno. Omeniti treba, da skušajo
nemški komunisti priti v zvezo s poljskimi
delavci s posredovanjem delavcev, ki stu-
nujejo na nemškem ozemlju in prihajajo
vsak dan čez mejo na delo. Vest o iz-
gredih v deželi je brez vsake podlage. Na
vsem Poljskem vlada popoln mir. Vlada je
predložila parlamentu zakoniki načrt o
odpravi ministrstva za zdravstvo in mi-
nistristva za pošto.

Oblastvo je ustavilo list »Der oberschle-
sische Kurier«, ker je ščuval prebivalstvo
proti vladi. Nemška uradnika Zinneke in
Fischer sta bila izgnana kot nepriljubljena
inozemca.

Novo težkote v reškem vprašanju

Zadeva pride pred Društvo narodov?
Dr. Rybář pozvan v Beograd.

BEOGRAD, 16. Poslovni odpravnik ita-
lijanskega poslanstva Sumonte in general
Bordoro sta se v nedeljo dlje časa razgo-
varjala z zunanjim ministrom dr. Ninčičem
o reškem vprašanju. Nastale so nove tež-
kote za rešitev tega vprašanja.

Iz diplomatskih krogov se domneva, da
se zadnje dneve vrše neprestane konfe-
rence med poslanikom Antonijevićem in
zastopniki italijanske vlade v Rimu na eni
strani ter v Beogradu med zunanjim mi-
nistrom, njegovim pomočnikom Panto Ga-
vrilovićem, italijanskim odpravnikom gro-
fom Sumontem in generalom Bordorom.
Predmet tem konferencam je še vedno
pismo, ki ga je poslal ministrski predsednik
Pašić Mussoliniju v zadevi reškega pro-
blema. V tem pismu je precizno stališče
jugoslov. vlade, da ne more odnehati od iz-
vršitve rapalske pogodbe. Zaradi tega se
je razvoj nadaljnjih odnosov med obema
državama zelo zategnil in so nastale nove
težkote. Italijanska vlada zahteva za vsako
ceno aneksijo Reke, jugoslov. vlada pa iz-
vršitve rapalske pogodbe. V nedeljo do-
poldne je bila daljša konferenca. Tej kon-
ferenci je od italijanske strani prisostvoval
tudi general Bordoro. V političnih krogih
zatrjujejo, da je bil razgovor generala Bor-
dora z dr. Ninčičem bolj privatnega zna-
čaja, ker sta oba dobra znanca s Krfa in
iz Soluna. Po konferenci je zun. minister
spremil italijanskega generala v kabinet
ministrskega predsedstva, kjer je trajal
okoli četr ure skupen razgovor s Pašićem.
Pozneje se je general Bordoro dlje časa
sam razgovarjal s Pašićem. Zunanji mi-
nister dr. Ninčič je bil o teh konferencah na-
pram novinarjem zelo rezerviran. Nekateri
politični krogi smatrajo, da se bodo zaradi
nepopustljivosti jugosl. vlade in pa zaradi
novih zahtev Rima glede Reke prekinila
vsa pogajanja in da pride Reška zadeva
pred Društvo narodov.

Predsednik jugoslov. delegacije v pari-
tetni komisiji dr. Rybář je bil pozvan ne-
mudoma v Beograd.

Radičevci ne pridejo v Beograd

BEOGRAD, 16. Sinoči je imel ministrski
svet sejo od 17.30 do 21.30. Minister za no-
tranje stvari dr. Vujčić je poročal o raz-
merah v Južni Srbiji in na Hrvaškem. V
zvezi s prihodom zagrebškega namestnika
dr. Cimića v Beograd, ki je prinesel pismo
ministra Peleša ter poročal o političnem
položaju na Hrvaškem. Nato je ministrski
svet nadaljeval razpravo o uredbi razv-
stivne uradnikov v posamezne kategorije.
Pregledali so se resorti ministrstev za zu-
nanje stvari. Nato se je razpravljalo o po-
litičnem položaju, v zvezi s pisanjem novin
o prihodu Radičevcev v Beograd. Na po-
dlagi poročila min. Peleša se je ugotovilo,
da Radičevci ne bodo prišli v Beograd.
Včeraj dopoldne sta konferirala ministrski
predsednik Pašić in minister Trifković o
novi rekonstrukciji vlade, ki naj bi se iz-
vršila v prvi polovici meseca novembra.

Radič šunja tudi Slovence!

PRAGA, 16. V Bratislavi izhajajoči
»Slovak«, glasilo Hlinkove slovaške ljud-
ske stranke, objavlja pismo St. Radiča iz
Londona, v katerem daje ta navodila za
slovaško politiko. V pismu opozarja Radič
Slovake, naj pazijo na nedotaknjenost slo-
vaške meje in naj se z Madžarsko sicer ne
pogajajo, izogibajo pa naj se praškega pa-
lamenta in naj si ustvarijo neodvisno slo-
vaško državo. Končno poziva Radič Slo-
vake, naj ne dopuste, da postane Česloslo-
vaška francoska kolonija, v kateri franco-
ski generali po svoji volji inšpicirajo in ki
ne tvori za zapad nič drugega, kot okope
proti nemško-ruskemu vzhodu. Radičovo
vmešavanje v češke zadeve je vzbudilo v
Pragi veliko ogorčenje.

Vladna kriza na Grškem

ATENE, 16. Listi javljajo, da je izbru-
nila vladna kriza. Revolucionarna stranka
bo baje izročila oblast vlenizistom, kateri
bi izvedli nove volitve brez vsakega na-
dalja. Revolucionarji pa da bodo še na-
dalje nadzirali protivenizistovske stranke,
kajti te poslednje zahtevajo razpustitev
revolucionarne stranke in imenovanje po-
slovne vlade, ki naj bi skrbela, da bi bile
volitve popolnoma svobodne.

Zarota na Rumunskem ni imela fašistov-
skega značaja.

RIM, 16. Kr. romunsko poslanstvo v
Rimu javlja: Vest, ki so jo objavili neka-
teri listi, češ da se je romunski prestolo-
naslednik izrazil, da odobrava revolucio-
narno gibanje na Rumunskem, je popol-
noma brez vsake podlage. Zarota, ki je
bila pred kratkim odkrita v Bukarešti,
radi katere je že bila uvedena preiskava
in ki se zdi, da je anarhističnega izvora, ni
v nobeni zvezi z neakim domnevnim fa-
šizmom, ki pa ga na Rumunskem ni v res-
nici nikoli bilo.

Gibanje za boj kot angleškega blaga
v Indiji.

BOMBAY, 15. Občinski svet v Bom-
bayu je sklenil z veliko večino resolucijo,
v kateri se zahteva bojkot vsega blaga, ki
pride iz Anglije, in to v znak protesta proti
postopanju angleškega ministra za kolonije
z Indiji, ki se nahajajo v angleški srednje-
afriški koloniji Kenya.

Predlog belgijske vlade

zu rešitev odškodninskega vprašanja

Nemčija naj bi plačala 50 milijard zlatih
mark. - Anglija za mednarodno posojilo
Nemčiji in za izpraznitve Porurja?

LONDON, 16. V tujakšnjih političnih
krogih pripisujejo veliko važnost predlogu
belgijske vlade glede rešitve odškodnin-
skega vprašanja. Belgijska vlada je pred-
lagala ostalim zaveznikom, naj bi njen
predlog proučila odškodninska komisija.
Tukajšnja vlada ter vladi v Parizu in Rimu
so pristali na ta predlog; belgijski član v
odškodninski komisiji Delacroix je po na-
ročilu svoje vlade že obvestil o tem komi-
sijo.

Predlog belgijske vlade se v bistvu ne
razlikuje veliko od onega, ki ga vsebuje
belg. »siva knjiga«; v smislu novega pred-
loga bi se nemški dolg znižal na 50 mili-
jard zlatih mark. Nemčija bi plačevala
letno 2870 milijonov mark ter 6% obresti.
Ta denar bi Nemčija odtegnila od dobička
državnih monopolov: 1 milijardo bi dale
železnice, 450 milijonov tobak, 200 mili-
jonov pivo, 55 milijonov vino, 600 milijonov
razni cveti, 130 milijonov sladkor, 70 mili-
jonov sol, 20 milijonov vžigalice in 5 mili-
jonov električni aparati. Letne dobave v
naravi bi znašale 3400 milijonov, katerim
bi se pristeli 250 milijonov, ki bi jih dal
25-odstotni medzavezniki delež na do-
bičku nemške industrije. Predlog pravi
dalje, da bi za plačilo vojne odškodnine
moralo jamčiti vse nemško ozemlje. Se-
veda bo mogoče izvesti ta načrt šele tedaj,
ko se bo marka ustalila. Tukajšnji listi iz-
ražajo željo, da bi Amerikanci bili navzoči
pri proučevanju tega načrta, da bi tako
lažje sledili poteku razprav.

Zanimivo je, da ta načrt ne vsebuje pri-
stojbine 26 odstot. na nemški izvoz, za
katero so se Angleži vedno potegovali, da
bi na ta način kolikor toliko pobijali
nemško konkurenco; kajti na ta način bi
bile države, ki kupujejo od Nemčije, pri-
siljene plačevati veliko višje cene za nem-
ške izdelke. Angleški izvedenci računajo,
da bi ta pristojbina nesla kakih 1250 mi-
lijonov. Zdi se, da bo Anglija vztrajala pri
zahtevi po tej pristojbini, še posebno, ker
bo od nje vpeljuje v veliki meri zaviselo
vprašanje mednarodnega posojila Nemčiji,
ki ga namerava predlagati angleška vlada
kakor poroča Daily Telegraph. List pravi
namreč, da se širi glas, da si ne uradno
potrjeni, da bo angleška vlada to storila.
Nemčiji bo služilo to posojilo — nadaljuje
list —, da bo lahko plačala vojno odškod-
nino, a edino pod pogojem, da Francija
izprazni Porurje.

Nov korak nemške vlade v Parizu?

PARIZ, 16. Dopisnik lista »Petit Jour-
nal« poroča iz Berlina, da ni vprašanje
končnoveljavne rešitve odškodninskega
vprašanja še zrelo niti za Stresemanna niti
za zaveznike; kajti to vprašanje se bo mo-
glo rešiti edino potem, ko se bo vrnilo v
Porurje normalno gospodarsko življenje.
Ni izključeno, da bo nemški odpravnik po-
slov v Parizu von Hoesch dobil nalogo, naj
se spet obrne do Poincaréja glede pogajanj.

Izgredi v Berlinu

BERLIN, 16. Danes zjutraj se zbrala
pred mestnim domom velika množica
brezposelnih; policija jih je razgnala z
orožjem. Bilo je pet ranjenih. Demon-
stranti so se spet zbrali v Leipzigerstrasse;
medtem ko jim je skušala policija zapreti
pot, se je druga skupina demonstr. pomi-
kala proti borzi, kjer je polastila avto-
mobilov, ki so stali pred borzo, misleč, da
so last borznih špekulantov. Končno je po-
licija tudi te razgnala; bilo je več areti-
ranih.

Vpeljava nove valute v Nemčiji
Ustanovitev rentne banke.

BERLIN, 16. Včeraj popoldne se je se-
stal ministrski svet, da prouči vprašanje
ustanovitve novega bančnega zavoda
»Rentenbank«. Tozadevno poročilo bo iz-
dano šele danes.

Nova banka bo izdala nove bankovce;
denarna enota bo rentna marka (»Renten-
mark«). Natisnili se bodo bankovci od
1000, 2000, 3000, 4000, 10 tiso, 50 tisoč in
100 tisoč rentnih mark. Nova emisijska
banka bo pričela poslovati v prvih tednih
prihodnjega meseca; upravljal jo bodo
osebnosti iz poljedelskih in industrijskih

krogov. Kritje bo tvorila hipoteka na ce-
lokupno zemljiško posest nemške države
in na vso nemško industrijo; hipoteka bo
znala 4 odstotkov. Vrednost nemške
zemljiške posesti se računa na okoli 40 mi-
liard zlatih mark; 4 odstotki predstavljajo
torej 1 milijardo in 600 milijonov. Približno
toliko bo znala hipoteka na industrijo,
tako da bo kritje nove banke doseglo 3 mi-
lijarde in 200 milijonov zlatih mark. Za-
enkrat se ne bo hipoteka razširila na hiše
v mestih; to se bo zgodilo edino v slučaju,
ako se bo hotelo povečati kroženje rentne
marke.

Med tem časom bodo izdane nove ob-
veznice posojila v zlatu in sicer od 1, 2, in
5 dolarjev; na ta način namerava vlada
priti v okom inflaciji marke. Stara papir-
nata marka in rentna bosta urejeni na pod-
lagi tečaja dolarja. Stara marka bo služila
za drobiž.

Obisk predsednika Masaryka v Parizu

Sijajen sprejem. - Simpatični pozdravi
listov.

PARIZ, 16. Predsednik čehoslovaške
republike Masaryk je prišel v Pariz danes
predpoldne ob 11. uri. Postaja Bois de
Boulogne je bila okrašena s francoskimi
in čehoslovaškimi zastavami. Ena četa re-
publikanske straže z zastavo in godbo je
izkazala predsedniku vojaško čast. Ko se
je ustavil vlak, je šel predsednik francoske
republike Millerand nasproti svojemu go-
stu ter mu je prisrčno stisnil roko in mu
izrazil dobrodoščilo. Nato se je vršilo obič-
ajno predstavljanje. Pri sprejemu so bili
navzočni vsi člani vlade, predsednik po-
slanske zbornice, predsednik senata in
člani pariskega pokrajinskega odbora.
Predsednika Masaryka spremlja minister
za zunanje zadeve dr. Beneš. Ko si je
predsednik Masaryk ogledal častno stot-
nijo se je odpeljal na Quai d'Orsay, kjer
bo stanoval. Ob obeh straneh ulic, skozi
katere se je peljal, so bile postavljene čete,
ki so mu izkazovale vojaško čast. Občin-
stvo je predsedniku Masaryku živahno
vzklikalo.

Listi pišejo o dogodku nenavadno vlu-
dno. »Matin« pravi, da sta Masaryk in Be-
neš nekaka simbola nove Evrope, ki je
seizidana na porazu osrednjih cesarstev.
»Le Petit Parisien« piše, da pozdravlja
Francija Masaryka kot prepričanega de-
mokrata, kot filozofa in znanstvenika, kot
poštenjaka in kot očeta in poglavarja pri-
jateljske države.

Lloyd George poziv za angleško-ameriško zvezo našel slab odziv

NEW-YORK, 15. Ideja angleško-ame-
riškega sporazuma za zagotovitev miru, ki
jo je izrazil Lloyd George z višine niagar-
skih vodopadov, je našla v Zedinjenih dr-
žavah le slab odziv. Ameriška vlada ne
razpravlja o predlogih Lloyda Georgea,
ker izhajajo od osebe, ki ni pooblaščen
govoriti v imenu angleške vlade. Veliki
ameriški listi se v glavnem ne bavijo po-
drobneje z Lloyd Georgeovimi predlogi.
»Evening Star« pa naglašuje, da bi imel tak
sporazum, ki ga drugače ni težko dojeti,
za Anglijo večjo korist nego za Zedinjene
države. Mnoge politične osebe protestirajo
proti temu, da bi se kakršen načrt sploh
jemal v poštev. Posebno nasprotuje temu
senator Borah.

Zopet en fašist napaden v Parizu.

PARIZ, 15. Včeraj je neki Mario Baronti
povabil fašista Belvionija na kavo; nena-
doma se je prvi zagnal z nožem na posled-
njega ter ga ranil. Nato se je podal na po-
licijo, kjer je prosil naj ga zaprejo ker se
boji fašistov.

Ravnatelj sovjetske banke v Parizu

PARIZ, 16. »Temps« javlja, da je ravn-
atelj državne banke sovjetske zveze g. Sej-
noman prišel včeraj v Pariz.

Nezadovoljstvo na Filipinah proti Ameriki
LONDON, 16. »Morning Post« javlja iz
Washingtona, da je prejel list »New-York
Times« brzojavko iz Manille, ki pravi, da
je politični položaj na Filipinah zelo resen.
Glavni guverner otočja general Wood se
obdoljuje, da vlada samooblastno in da
je zakrivil več protizakonitih nastopov.

Separatistično gibanje.

KOBLENZ, 16. V mestu Prum pri Eifel-u
se je vršilo zborovanje separatistov, kate-
rega se je udeležilo okoli 1500 oseb.

DNEVNE VESTI

Za našo šolo!

Naše politično društvo prejema vsak dan
nove proteste, naslovljene na prefekturo,
v katerih daje naše ljudstvo duška svojemu ogo-
rčenju nad novo šolsko politiko v naših krajih,
ki je namenjena zatreti slovensko in hrvaško
šolstvo. Vrlim tržaškim okoličanom, ki so prvi
dvignili glas svojega protesta proti izpremi-
njanju slovenskih šol v italijanske, so se pri-
družili sedaj naši zavedni Naborčanci, da tudi
oni protestirajo proti uvedbi izključno italijan-
skega pouka v prvem razredu ljudske šole.
Obenem izražajo željo, naj se poučevanje tudi ita-
lijanski, toda le kot učni

ležave, ki se že ob prvih začetkih postavljajo na pot nameravane reforme k — najslabšemu. Poslušajte torej glas narave, o visoki in filozofski gospod! Saj pravite sami, da je ona urejevalka vsega na tem božjem svetu!

Jugoslovanski dogovor glede Soluna

Z ozirom na sklep jugoslovensko-grškega dogovora glede odzaka dela Solunskega pristanišča kraljevine SHS (oziroma, kakor je uradno rečeno: Srbiji) piše Oskar Randi v novem gospodarsko-političnem mesečniku «Economia», da ta dogovor interesira v najvišji meri tržaške gospodarsko-politične kroge, ker bo imel vpliv na gospodarsko življenje mesta, čim si Srbija resno izbere Solunsko pristanišče za svoj izvoz. Dosedaj da se je Jugoslavija poluževala tržaškega pristanišča za dve tretjini ki svojega izvoza in da se je moral Trst smatrati za pravo jugoslovensko luko. Z omenjenim dogovorom pa se izvoz iz bogatih pokrajin Gornje Makedonije, Stare Srbije, Vojvodine, Bosne in Srema obrne proti jugu preko Soluna, in se bo vsled tega občutilo v Trstu sicer pomanjkanje jugoslovanskega prevoza in blaga, za to pa poneha — tako se tolaži — slovanski pritisk na Trst. (Tako se tolaži, čeprav ugotovljamo, da je bil ta «slovanski pritisk» blagodejen za gospodarsko življenje Trsta).

Pisec pozivlja tržaške merodajne kroge, naj stoji na straži in naj ukrenejo vse potrebno, da se ta izguba nadomesti z drugimi tržišči (scali) na Jadranu.

Kakor vidimo, se gospod pisec veseli dejstva, da — četudi z občutno zgubo na gospodarskem polju — poneha vsaj «slovanski pritisk» na Trst. Vendar pa mu očitno ni prav, da je jugoslovenska trgovina obrne proti Solunu. Kaj bo treba sedaj storiti? Je pač težko rešiti to za tržaško trgovino tako važno vprašanje, če se človek tako boji — slovanskega pritiska! Odločiti se bo treba, ali je gospodarska blaginja tržaškega ljudstva nad vsakdanjimi strahovi pred slovansko invazijo v te kraje, ali pa naj se iz tega neutelejenega strahu dopušta, da Trst še bolj propade, nego je že dosedaj? Če bo italijanski nacionalizem tiral tako daleč, potem res ni upanja, da bi se tukajšnje skrajno žalostne razmere zboljšale. Dum Roma delibet, Trst propada. Bodočnost pokaže, da so dejanske razmere silnejše, nego vsaka malenkostna sentimentalnost. Samo, da ne bo — prekasno!

Zakaj je bil občinski zastopnik v St. Petru na Krasu razpuščen

Državni uradni list «Gazzetta ufficiale» z dne 9. t. m. prinaša kr. odlok, s katerim se razpušča občinski svet v St. Petru na Krasu ter imenuje avv. Vittorio Miglioretti za komisarja te občine. Poročilo vlade na kralja glasi na sledeč način:

«Veličanstvo! Preiskava izvedena o občinski upravi v St. Petru na Krasu je pokazala velike upravne nerednosti in popolno zapuščenost vseh javnih poslov. Občinski svet je imel, vsled pčlega zanimanja njegovih članov, malo sej, katere na splošno niso dovedle do koristnih sklepov glede vprašanj, ki so bila v razpravi; pod takimi pogoji ni bilo načeto nobeno vprašanje najbolj življenjske važnosti za občino in tudi poslovanje redne uprave se je izkazalo kot pomanjkljivo posebno vsled nesposobnosti župana in občinskega odbora.

Ni bilo skrbljivo za sestavo občinskih pravilnikov predpisanih od občinskega in pokrajinskega zakona, in ne za ureditev uradov v skladu z novimi potrebami, in tudi ni moglo zaupati občinski upravi, da bo spremenila ta javni urad tako, da bo odgovarjal občinskemu zakonu kraljevine, ki je bil nedavno razglašen na nove pokrajine.

Neredno in pomanjkljivo poslovanje upraviteljev je izzvalo v kraju živo nezadovoljnost, vsled katere se je bati težkih posledic. Razum absolutne in nujne potrebe, da se prepreči nadaljnja zakašnjenja glede upravne ureditve občine in da se s primernimi sredstvi obnovi javno poslovanje, je torej vsled razlogov javnega reda neobhodno potrebna razpušitev občinskega sveta in temu dosledno imenovanje kr. komisarja, ki to skrbi načrt odloka, katerega mi je čast predložiti Vašemu Veličanstvu v zvišni podpis.»

Rok za napoved vinskega pridelka podaljšan

Finančni tehnični urad v Trstu javlja, da je rok za napoved vinskega pridelka, ki je bil prvotno določen do 15. oktobra, podaljšan do 31. oktobra za vse občine, ki spadajo k Jadranski Benetiji. Opozarjajo pa se županstva, da bodo morala kljub temu pošiljati napovedi finančnemu tehničnemu uradu, kakor jih bodo dobivala, t. j. najkasneje v petih dnevih po predložitvi. Ta rok je podaljšan le za županstva tistih občin, ki so prošile za podaljšanje pred objavo pričujočega razglašja.

Dražbe za oddajo davkov v zakup. Finančna intendenca za furlansko pokrajino v Vidmu nam javlja, da bodo v najkrajšem času objavljeni razpisi javnih dražb z podelitvijo izjaviteljskih davkov na Goriskem. Že sedaj se lahko dobijo tozadevne informacije pri gori omenjeni finančni intendenca (I. nadstropje, soba št. 28). Uradni razpis bo objavljen v «Osservatore Triestino».

Uradni predpisi glede državne kave. Državni uradni list z dne 11. t. m. prinaša kr. odlok 24. septembra 1923 št. 2072, ki določa, da je nacionalna ali državna zastava zelena, bela, rdeča s kraljevim grbom v belem polju. Poslopja kraljevske družine ter poslopja poslancev in konzulatov imajo zastavo, v kateri je grb s krono, vsi drugi javni uradi pa zastavo z grbom brez krona. Glede zastav kr. vojske, kr. mornarice in trgovinske mornarice ostane pri starem. Javni uradi lahko razobežajo poleg državne zastave tudi svojo, tradicionalno zastavo. Vlade oblasti lahko odrejajo, kdaj se imajo razobežiti na javnih poslopih zastave.

Ruski dijaki. O ruskem dijaku — in ruski dijakini — ni podala doslej zgodovina pravega opisa. In vendar bi bil tak opis pomembna vredna poglavje evropske sociologije in kulturne zgodovine. Odkar obstoje ruski dijaki, so sprejemali nase in prenašali nadlovska trpljenja. In to ne le v boju proti čudnokliki materijalni bedi, da bi utešili žejno po znanju, ampak čisto tudi z odkrepanjem svojih osebnih ciljev, da so služili narodu in človeštvu v brezemni poštovanosti. Nikdar niso poznali nikakega prepada med narodom in inteligenco, nikdar niso zahtevali zase nič drugega, nego za maso. Kar so hoteli, se je imenovalo politična in človeška svoboda, odrešitev iz tiranije vsakega temna. Tisoči ruskih dijakov so polnili kazenske ruske trdnjave in ječe izgnanih kolonij Sibirije, siromašna zavetišča v Švici in pariska pod-

strešja: vse to s svojim hrepenenjem in vernim hotenjem. Konec carskega režima ni prinesel nikake spremembe v njihovo usodo. Potikajo se po najborejših skrivajstvih evropskih glavnih mest, begajo po ubožnih stanovališčih New-Yorka, umirajo po azijskih in afrikanjskih koncentracijskih taboriščih, rabotajo v vseh delih sveta, kot težaki, podajati, rudokopi, po kamenolomih, rudnikih, hotelskih kuhinjah, ladjedelnicah in povsod, kjer človeški obup išče zadnji izhod. Družben in gospodarski red, ki kaznuje le umorstvo z nožem, jim dovoljuje učenje in ideale še le potem, ko so se dvanajst ur ubijali kot živali. Vse sprejemajo nase, in če tožijo, je le zato, ker je boj med granitnimi kladami ali dvigali v rudnikih in fizičnim telesom tako neenak. Tudi tistim, ki so mogli ostati v Rusiji, ni dosti boljše. Brat-ski trpijo z zadnjim človekom svojega naroda. Slike jih kažejo, kako jih pet in sedem sedi v nezakurjeni izbi, ki jo je ukazujoč uprizorila genijalna režiserka — beda (ena miza, ena stolica, par kovečkov in zabojev, ena skupna brisača in nekaj žebeljev na steni). In nikogar ni, ki bi jim poslal kako denarno podporo.

Noge jim tičijo v raztrganih dokolskih škornjih, ali v lesenih črevljih in odeva jih delavski jopič. Ne stavljajo svojim profesorjem nikakega ultimata — razen, če se bojijo, da učitelji ne vsrjijo svojega poslanstva kot darovalci znanosti in vzgojevalci k svobodi duha. Popolnoma jim primanjkuje znanstvene opreme in živijo tako v sramotni idejni in imovinski skupnosti s tatarskimi in židovskimi tovariši. Tako so bolj Azija, nego Evropa. Ali, duh, ki ga nosijo pod svojimi smradnimi čunjami, in tista svoboda, ki jo hočejo oni, to sta gonilni sili, ki zopet in zopet razpenjata peroti ruskega genija. Sta cvetoča bodočnost stoniljanskega naroda! — («Prag. Presse».)

Društvene vesti

Pevsko društvo «Zastava» v Lonjerju vabi vse svoje člane in članice na izredni občni zbor, ki se bo vršil 18. t. m. ob 7½ zvečer v društvenih prostorih. Vabljeni so tudi člani M. O.

Zadruga upravičenih posestnikov v Lonjerju vabi svoje člane na I. redni občni zbor, ki se bo vršil dne 20. t. m. ob 7½ zvečer v prostorih Kons. doma v Lonjerju.

Iz tržaškega življenja

Dramatični lov na ubelega zlikovca po strehah. Pred približno tremi leti je pobegnil na drzen način iz zaporov v ulici Coroneo jetnik Fran Amy, star 37 let, rodom iz Marseille v Franciji. S pomočjo svojih dveh tovarišev-jetnikov je preplil železno omrežje pri oknu celice, nato si je trojica napravila iz posteljnih odev vrh, po kateri so se Amy in njegova tovariša spustili na dvorišče kaznilnice, odkoder so izginili brez sledu v temno noč.

Amy se je seznanil s tržaško policijo že leta 1907, ko se je priptel v naše mesto; bil je zaprt radi neke tatvine. Od tiste dobe dalje je moral že opetovano dolge mesece presedeti v raznih zaporih, vedno radi tatvin, vlovov in sličnih zločinov. Potepal se je po raznih deželah in državah, kjer je tudi delal preglednice varnostnim oblastvom. Povsod izgnan, se je končno vrnil v naše mesto, kjer je kmalu zopet prišel v navzkrižje s policijo. Poslednjičkrat so ga zaprli, ker je bil osumljen soudeležbe pri znani milijonski tatvini v škodo denarnega zavoda «Banca di Sicilia».

Po svojem begu se je Amy dolgo časa uspešno skrival na Reki in v našem mestu, kjer je živel v ulici Gelsi z neko žensko v divjem zakonu. V tem času se je leta 1921 udeležil velike tatvine v škodo trdnje E. Marinšček, ki ima svoja skladišča v ulici S. Maurizio št. 12. Ovdarili so ga njegovi sokrivci, ki so bili aretirani.

Končno pa je policija zvedela za njegovo skrivališče. Včeraj zjutraj so policijski agenti obkolili hišo v ulici Gelsi št. 4, kjer se je Amy skrival v malem podstrešnem stanovanju pri svoji ženski. Ko so agenti potrkali na vrata, je Amy zlezal skozi okno na streho hiše. Agenti so siloma odprli vrata ter začeli zasledovati begunca. Ta je bežal s strehe ene hiše na drugo; splazil se je v neki dimnik, a najbrž je bil ta preozek, kajti kmalu je bil Amy zopet na strehi ter iskal, kod bi ubežal agentom, ki so mu bili za petami. Ker se begunec ni zmenil za klice, naj se ustavi, je eden izmed agentov enkrat ustrelil s samokresom v zrak. A tudi to ni begunca prestrašilo; ko je videl, da nima drugega izhoda, je skočil skozi strešno okno hiše št. 6 v noko stanovanje, tam odprl vrata ter zbežal po stopnicah, a zaman; bil je v pasti. Ves črn od saj in razburjen je v veži prišel v naročje agentov, ki so ga prijeli ter odvedli na kvosturo. Tam je bil odveden v zapor v ulici Coroneo.

Železničarjeva nezgoda. Železniški podajatelj Filip Signorini, star 32 let, stanujoč v ulici Molini št. 683, je včeraj popoldne na južnem kolo-dvoru čistil neko lokomotivo. Nenadoma je strojevodja poslednje nehoti spustil paro iz kotla. Signorini, ki je v tem hipu stal ravno pod cevjo za odpuh, je vodna para močno oparila po trebuhu in po stegnih. Ubogi mož je dobil prvo pomoč od zdravnikarja rešilne postaje, nato ga prepeljali v mestno bolnišnico. Okreval bo v 3 tednih.

Pretep med šoferjem in voznikom. Včeraj popoldne je neki javni avtomobil trčil v ulici Carducci, na vogalu ulice Chiozza ob peki to-vornem voz, ki je privozil iz poslednje ravni v istem času, ko je vozil mimo avtomobil. Trčanje ni povzročilo nobene nesreče, pač pa sta se šofer in voznik sprla, dolžeč drug drugega krivde pri tej nezgodi. Moža sta se spva-počeno opsovala, nato sta si skočila v lasce. Tekom pretepa je šofer zavil cel kot drva ter s tem loputnil voznika po glavi. Končno so prihiteli na lice mesta nekateri mestni stražniki, ki so napravili pretepu, katerega se je udeležilo tudi več drugih šoferjev iz bližnje postaje javnih avtomobilov, konec. Spremlili so voznika Diega Nucci, starega 48 let, stanujočega v ulici Settefontane na rešilno postajo, kjer mu je zdravnik obvezal številne praske po obrazu. Kmalu potem se je pojavil na rešilni postaji šofer Albert Tavio, star 28 let, ki je bil tudi opraskan po obrazu. Mož je zadobil te praske pri omenjenem pretepu.

V pjanosti padel v morje. Preteklo nekaj dni pol ene je premožgav Anton Celin, star 40 let, brez stalnega bivališča, hotel iti prenočiti na neko ladjo, ki je zasidrana ob nabrežju Grumula. Mož je bil pijan in raditega je vodočez mostič izgubil ravnotežje ter padel v morje. K sreči sta dogodek zapazila dva finančna stražnika, ki sta premožgava potegnila iz vode. O dogodku je bila obveščena rešilna postaja. Z avtomobilom tega zavoda so Celine prepe-ljali v mestno bolnišnico. Njegovo stanje ni varno.

Književnost in umetnost

«Ženski svet». Te dni je izšla 10. številka (oktober) «Ženskega sveta» glasila naših ženskih udruženj v Julijski Krajini, s sledečo vezlanimivno vsebino: Ne trgajte mi deteta iz naročja. Obrazi in duše VIII. — Danica Hristička. (M. G.). Le eno je res... (Pesem. Vera Albrechtova). Olesja. A. I. Kuprin. (Iz rusčine prevela P. Hočevarjeva) — (Nadaljevanje). Zapuščena. (Pesem. Utva). Gabrijan in Šembilija. (Dr. Ivan Lah) — (Nadaljevanje). Otroški zobje. (Zobotehnik Ferdo Palovec). O vonju in parfumi. (M. Ravnikova). Izvestja: Nepoznani sestri naši! — Po ženskem svetu. — Materinstvo. — Gospodinjstvo. — Kuhinja. — Higijena. — Književnost in umetnost. — Razgovori. — Listnica uprave.

«Navaden človek» od B. Nušića. Znano šaloigro polno zdravega humorja in krasnih umetniških prizorov uprizori Sentjakobska citalnica v nedeljo 21. t. m. točno ob petih popoldne v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Smeha ni konca ne kraja. Veseljaki, pozor torej za nedeljo.

Vesti z Goriškega

Kanalski fašisti so konservativni. Minil je razmeroma lep čas, odkar je proglasil načelnik fašistovske stranke on. Mussolini, da je stopila stranka v drugo dobo svojega razvoja. Kanalski fašisti tega nočejo priznati in se rajši držijo prve dobe, ko je pela gorjača. Če je bila gorjača že tedaj lepo orodje, ko je fašizem imel močne, odporne nasprotnike, je danes tem lepša, ko se ni treba ničesar bati posebno, kjer jih je deset proti enemu. Evo dogodke:

Dne 10. t. m. zvečer sta poklicala dva človeka trgovca Antona Lušickyja v Avtch pri Kanalu pred hišo. Nič zalega sledeč je stopil Lušicky na prsto, kjer je spoznal, da stoji njemu nasproti kaporal kanalskih fašistov. Od vseh strani so se tedaj približale temne postav-e, ki so imele šerpe potegnjene čez obraz ali pa napačne brke. Kanalski kaporal je nato vprašal Lušickyja po imenu in hišni številki nekega avškega fanta. Lušicky je odgovoril, da sicer pozna fanta, da pa ne ve za njegovo hišno številko, ker se nahaja še le tri mesece v Avtch. Kanalski kaporal je na ta odgovor udaril Lušickyja z žilavko po glavi, to je bilo znamenje: Od vseh strani se je vsula na ne-oboroženega trgovca ploha udarcev, tako da je koj začel krvaveti. V tem obupnem položaju se je Lušicky prehl ekozil napadalec ter bežal v hišo. Ima glavo na treh krajih ranjeno in na hrbtu polno sledov od udarcev. Naslednji dan se je šel Lušicky pritožiti h kapitanu fašistov v Kanalu, kateri je obljubil, da bo stvar preiskal. Neki drugi odbornik kanalskega fašja mu je pri tem povedal, da so imeli piko nanj, ker je vpisan v dramatično društvo.

Ker ta nastop kanalskih fašistov ne krši samo fašistovske discipline, ampak tudi ka-zenski zakon, opozarjamo na to tudi sodnijsko oblast.

Podgora. V četrtek dne 11. t. m. smo dobili novega dušnega pastirja. Upamo, da bo č. g. Stanko Stanič pravi apostol med svojim ljudstvom. Podgoraška župnija je zelo težka, mo-goče najtežja v naši škofiji. Treba je tedaj na tem mestu celega moža! Ni dvoma, da bo mladi gospod kos težki nalogi.

Pri tej priliki naj omenimo, da ni bilo pri sprejemu novega kurata nobenega zastopnika občine. Tudi znamenje časa!

DAROV

Gospa J. M. daruje L. 3.— za «Šolsko društvo». Mesto venca na grob pok. Andreja Obersnela daruje g. Rado Srebotnjak iz Lokve Lir 20.— «Šolskemu društvu».

Istemu društvu daruje g. M. Gabersček iz Kobarida Lir 20.— ob priliki tridesetdnevnice smrti pok. učitelja Antona Miklavčiča.

Gospod Zerjal Ivan iz Trsta daruje L. 20.— za «Šolsko društvo».

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

Trst, dne 16. oktobra 1923.

ogrski krona	0.12	0.14
avstrijske krona	0.0905	0.091550
češkoslovaške krona	65.20	65.60
dinarji	25.65	25.75
leji	10.—	10.50
marke	21.80	21.90
dolarji	183.25	183.75
francoski franki	891.—	895.—
švicarski franki	98.80	99.—
angleški funti papirnati		

Tečaj:

Cosulich	804
Dalmatija	275
Geroltnich	1100
Libera Trieste	385
Lloyd	1415
Lussino	650
Martiniolich	133
Oceania	198
Premuda	565
Trpčevich	380
Ampela	465
Cement Dalmatija	810
Cement Spalato	214

PODLISTEK

Ljudmila Pivkova:

KRIMINAL

(11)

Mati se je baje pripeljala s očetom in Verico v avtomobil. Dobro je baje drsalo. — Pogledovali so naju od vseh strani in opozarjali, da ne smeva govoriti. Pogovarjali sva se torej glasno o otrocih. Zatem se je Vera napila in takoj zadremala.

Gospod komisar Bienert me je poklical. Bila se vesela, da sem imela opraviti z znancem. Uloženo mi je zatrjeval, da poskrbi, da mi ne bo v ničemer ničesar nedostajalo. Zaradi mleka, zdravnik za otroka, potrebnih in vohče vse da uredi. Nazadnje si je mati celo smela ogledati mojo celico in mislim tudi očelovo, ko sem bila jaz že zopet pod ključem.

Imela sem sedaj družbo: pri sebi svojo Vero — in blizu je bil oče. O tem, kako me je bolela ta zadnja zavest, ne pišem. Radostila sem se z otrokom; imela sem sedaj tudi svojega posla, skrbi za otroško perile in hrano in vse potrebo. Babica ji je pripeljala vasa, mleka in moške, s katero sem jo prikrmovala, perilece, plenice itd.

Moje letniško življenje se je tamajkito izboljšalo. Ob občinskih dolžnostih ni bilo časa za obupavanje. Seveda je bilo vse le vedno la-

*) Sedaj policijski zavetelj v Pragi.

Evo cenik najvažnejših tipov

ŽENSKIH NOGAVIC

v vseh barvah.

Ženske nogavice 2. 80
iz trpežne bombazevine
v vseh barvah

Ženske nogavice 5. 50
končne, prozorne
z dvojnimi stopalom

Ženske nogavice 6. 90
končne prozorne,
najljepša vrsta

Ženske nogavice 9. 80
končne, prozorne
s sivom

Ženske nogavice 10. 80
novost
lunjuste

Ženske nogavice 10. 80
svilene
prva izbora in kakovost

Ženske nogavice 11. 50
muslin Or, šemil od ltr naprej

ÖHLER

Corso V. E. III. 16
Tel. 10-08

Corso V. E. III. 16
Tel. 24-24

Mali oglasi

Se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L. 2.—, Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L. 4.— Kdor išče službo, plača polovično ceno.

STROJNO KLJUČAVNICARSTVO, v sredini večjega mesta Slovenije, zelo dobro vpeljano, se radi smrti podjetnika po ceni prodaja. Eventuelno se sprejme kompanjon. Naslov pri upravitelstvu. 1466

SINGER-JEV šivalni stroj se prodaja obroke. Kupujejo se stari stroji; sprejemajo se popravila. Acquadotto 25. 1462

KUHARICA išče službo. Gre najraje v kako župnišče. Ana Treven, Via Crosada 11/III. 1463

STANOVANJE z 2—3 sobami v mestu ali bližini, išče uradnik za takoj. Ponudbe pod št. «25-67» na upravitelstvo. 1464

GRAMOFON, znamka «Angelo» s 33 ploščami, se prodaja. Via S. Francesco 26/II. 1465

ZABNICE, angleške ključavnice, ključ, mizar-ske klop, obliči, pile, žebliji, medena in železna žica, baker, vijaki itd. Založba železnine. Via Fabio Filzi 17. 1414

BRILJANTE, zlato, srebro in platin po najvišjih cenah. Dajem predujme na dragulje. Pertot, Via S. Francesco 15, II. (45)

KRONE IN GOLDINARJE plačujem vedno pet stotink dražje nego drugi kupci. Via Ponders št. 6, I. 58

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 58

ERMANN TURECK & Co.

TRST (8)

Via Sanità 8 prvo nadstr.

Izključni zastopniki in prodajalci

Thomas-ove žindre

Staro Marko

510

Varujte se pred drugimi izdelki manjše vrednosti.

300 ton na razpolago v našem skladišču.

Pohištvo

Novi dohodi. Prodaja zamaknena.

50 spalnih sob, iz trdega, masivnega, bukovega, jasegovca, mahagonjevega, javorjevega, hrastovega lesa, močne vrste s pihlo, s tremi zrcali. Brezkonkurenčne cene. Priporočljive za hotela in vile za letovišarje. 46/6

Prodajajo se tudi sobe za eno osebo.

M. STEINER

Družba z o. z.

Via Geppa 17 - Via Pauliciana 1 (Piazza Stazione)

Skrbi se za embalažo in pošiljanje na deželo.

PRODAM

26/24

svoj delež pri tovarni sukna. Stalna vodna moč in 10 strojev.

Pojasnila daje Franc Triplat, Žirovnica, Jugoslavija.

UGODNA PRILIKA

Naprodaj Hotel in prodajalna.

Gorenjsko letovišče 1 uro od Bleda. Cena 350.000.— Diu. Opremljene sobe, vodovod in elektrika, gozd, njive in sadni vrt.

Pišite na IVAN MOŽINA, Moste pri Žirovnici, Jugoslavija. 26/25

lostno — in vedno žalostnejše, a bila mi je dana možnost prenašati vse.

Prvo noč je prebila moja malička izborna, spala je od sedme zvečer do četrte zaran.

Drugo jutro je prišla zgodaj nepočesana ženska, ki mi je bila določena za strežnico. Zela sem si vroče vode za snajenje posode od mleka in moke, naročila sem ji, naj skuha močko za Vero in p. Mleka sem imela še od matere, sicer so mi pa obljubili gospodje v pisarni, da bom dobivala mleko.

Zaran sem slišala na hodniku korake in glas očeta. Imel je odprto celico in smel se je sprehajati po hodniku, kolikor ga je bila volja. Ustavil se je pri mojih vratih in mi dajal »dobro jutro!« in »kako sta spali?« Isto sem povzdevala jaz. Oče je spal dobro. Daljši razgovori niso bili možni, niso bili dovoljeni. Po hodniku je hodil stražnik, od čigar naklonjenosti je bilo odvisno, ali smeva izpregovoriti teh par besed jutranjega pozdrava. Sicer mi je pa bilo že v tolažbo, če sem slišala očeta vsaj, kako je govoril na hodniku. Sodila sem iz njegovega govora in glasu, kako se mu godi in kakšne volje je.

Ob 10. uri popoldne je prišel komisar Bienert z materjo, vprašujočo, kako je spalo dete. Zvedela sem tudi, da je na istem hodniku zaprt tudi gospod Roubik, ženin moje sestre Ele. Tudi njegovih korakov ob prihodu sem se spominila iz preteklega dne. Vedno se mi je jel razvijati posluš, kakor menda vsakemu zaprtemu.

Gospod komisar mi zopet obeta, da mi po možnosti preskrbi vega. V celici se bo kurdilo in lahko bo bom zračila. Kadar bočem, pojdem

lahko z otrokom ven. Lepo se je glasilo vse to, toda kako malo je to izpreminjalo dejstvo, da sem zaprta. A kaj mi znači Vera, sem zvedela, ako sem se spomnila včerajšnjega dne, prebiti-čega tukaj na samem.

Kakor udarec se me je dojmila vest, da komisarja Janka, ki me je dal zapreti in ki preiskuje mojo krivdo, ni v Pragi in da se ne vrne pred nedeljo. Strašno mi je ob misli, da nas ne zaslišijo niti danes. In torej niti jutri ne pride komisar! Tako naj živimo tukaj!

Mati se ni smela dolgo muditi. Sla je še gledat k očetu, vse to po ljubeznivosti komisarja Bienerta, ki jo je spremljal z dvema gospo-đama. Tudi jaz sem smela očeta videti in poljubiti, ko je bil na hodniku in spremljal odhajajočo mater.

Nekako živahen je bil ta dan nam jetnikom.

Kmalu po materinem odhodu so me klicali v pisarno. Pri meni v sobi je bila baš ona žena, naša strežnica; izročila sem ji det